

Lokale partnerschappen

Management Response op 'Evaluatie
meetinstrument Lokale partnerschappen'

Context

In deze nota geeft Europa WSE haar reactie op hoe zij gevolg zal geven aan de aanbevelingen uit het rapport “Evaluatie Meetinstrument Empowerment Lokale Partnerschappen”.

Het schrijven van een ‘management response’ is een vereiste stap binnen de evaluatiewerking van Europa WSE. Deze praktijk werd vastgelegd in het ESF+ evaluatiekader dat werd goedgekeurd door het ESF+ Monitoringcomité op 28/11/2023.

Het meetinstrument empowerment wordt gebruikt binnen de ESF+ oproep 64 Lokale Partnerschappen voor de duurzame participatie op de arbeidsmarkt van personen met een complexe multiproblematiek (hierna benoemd als de ESF+ oproep Lokale Partnerschappen). Het meetinstrument heeft als doel om de mate van empowerment bij deelnemers in kaart te brengen en op die manier de vooruitgang die gemaakt wordt op het vlak van sociale inclusie zichtbaar te maken. De evaluatie richt zich op de bruikbaarheid en relevantie van de meting in de praktijk, evenals de validiteit en betrouwbaarheid van de verzamelde gegevens.

De doelstellingen van de evaluatie werden geformuleerd als:

1. Zicht krijgen op hoe het meetinstrument geïmplementeerd en gebruikt wordt in de dienstverleningstrajecten, met het oog op het tijdig detecteren van problemen en tekortkomingen zodat de meting kan worden bijgestuurd voor de verdere looptijd van de oproep Lokale Partnerschappen.
2. Inzicht bieden in de mogelijkheid om de data uit de empowermentmeting te hanteren als indicator voor sociale inclusie.

De studie werd uitgevoerd door evaluatoren Benjamin Schalembier en Lien Meyermans van de Afdeling Beleid van het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie in opdracht van Europa WSE. Het evaluatierapport werd opgeleverd in juni 2025. Voor een uitgebreid verslag van de resultaten en aanbevelingen verwijzen we naar het rapport.

Reactie Europa WSE op de aanbevelingen

De conclusies uit het eindrapport vormen geen verrassing voor Europa WSE. Het concept empowerment en het meetinstrument empowerment werden gelanceerd bij de opstart van de 44 lokale partnerschappen begin 2024. Tijdens een aantal informatiesessies lichtte Europa WSE het concept empowerment toe, evenals het doel, het belang en het gebruik van het meetinstrument in kader van de oproep 'Lokale partnerschappen'. Tegelijkertijd lag de focus van de partnerschappen voornamelijk op het opzetten en uitbouwen van een operationele dienstverlening, waardoor de implementatie van het meetinstrument empowerment in de praktijk minder prioriteit kreeg bij een aantal partnerschappen.

We volgen de aanbevelingen die geformuleerd werden in het evaluatierapport. Hieronder geven we een overzicht van de acties die Europa WSE zal uitvoeren om tegemoet te komen aan deze aanbevelingen:

1.1 Herwerking van het meetinstrument empowerment

Op basis van de bevindingen uit de evaluatie is besloten om het meetinstrument grondig te herwerken. Omdat het oorspronkelijke concept als te abstract en complex werd ervaren, is ervoor gekozen om de conceptualisering te vereenvoudigen en concreter te maken.

Europa WSE kiest er bewust voor om een werkbaar instrument naar voor te schuiven om op een bruikbare en praktische manier zicht te krijgen op de mate van empowerment van deelnemers. De meting focust op drie duidelijke en herkenbare kernbegrippen uit de oorspronkelijke definitie van empowerment: controle, kritisch bewustzijn en participatie.

Om te komen tot een herwerkt meetinstrument voor empowerment vertrokken we van het bestaande meetinstrument en de uitgevoerde evaluatie, aangevuld met input van diverse stakeholders, experts en interne collega's. In deze herzieningsfase werden trajectgezellen ook actief betrokken.

Om meer flexibiliteit en relevantie te garanderen, werd de mogelijkheid voorzien om aanvullend te werken met zelfgemaakte schalen. Deze laten deelnemers toe om zelf een schaal te definiëren die aansluit bij hun persoonlijke situatie, waarvan de resultaten ook kunnen worden doorgegeven. Dit kan bv. op basis van bestaande instrumenten of self-anchored scales.

Daarnaast voorzagen we in de mogelijkheid om extra informatie door te geven om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de trajectgezellen dat de meetresultaten soms onvoldoende nuance bieden.

1.2 Verduidelijking van het concept en meetinstrument

Uit de interviews bleek dat trajectbegeleiders empowerment een belangrijk concept vinden in de dienstverlening maar dat het vaak verschillende invullingen kent. Een goed begrip van het concept door de trajectbegeleiders is echter onontbeerlijk voor een kwalitatieve implementatie in de begeleidingen en de betrouwbaarheid van de resultaten van het meetinstrument.

De evaluatie toont ook dat trajectbegeleiders nood hebben aan meer uitleg over het praktisch gebruik van het meetinstrument en de voordelen voor henzelf en de deelnemers. De trajectbegeleiders waren vaak (te) weinig op de hoogte van het beschikbare materiaal van Europa WSE of kregen onvolledige instructies vanuit coördinatoren. De handleiding bij het meetinstrument bleek onvoldoende voor de trajectbegeleiders om er mee aan de slag te kunnen.

In de herwerkte handleiding van het meetinstrument empowerment krijgen de gebruikers meer context, verdiepende vragen die ze kunnen stellen tijdens het gesprek met de deelnemers en enkele praktische afspraken, tips en aandachtspunten bij de afname. Vanuit Europa WSE wordt sterk aangemoedigd om in gesprek te gaan met de deelnemer over de thema's van de vragenlijst. Dat is niet alleen essentieel voor een correcte inschatting, maar ook een kernonderdeel van empowerend werken: de deelnemer behoudt eigenaarschap over het eigen verhaal en de eigen vooruitgang. Het perspectief van de deelnemer staat centraal en bepaalt de uiteindelijke score. De dialoog met de deelnemer is hier minstens even waardevol als de uiteindelijke score.

1.3 Versterkte begeleiding en opvolging bij implementatie

Europa WSE zal in januari 2026 verschillende fysieke bijeenkomsten organiseren met als doel het concept empowerment binnen de context van de lokale partnerschappen te verhelderen en het herwerkte meetinstrument te duiden. Het doelpubliek voor deze bijeenkomsten zijn de lokale partnerschappen zelf, met specifieke aandacht voor de trajectbegeleiders en de coördinatoren. Goede praktijkvoorbeelden en succesverhalen uit de partnerschappen zullen gebruikt worden om aan te tonen hoe (werken aan) empowerment eruit kan zien. De fysieke bijeenkomsten - op verschillende locaties in Vlaanderen - bieden ook de mogelijkheid om onderling uit te wisselen over het concept en de implementatie ervan in de begeleidingen. Door trajectbegeleiders als

primair doelpubliek voor de bijeenkomsten te nemen, komt Europa WSE hiermee ook tegemoet aan de aanbeveling om de trajectbegeleiders meer te betrekken in dit verhaal.

Europa WSE zal tijdens voortgangsmoetings systematisch aandacht besteden aan de implementatie van het concept empowerment in de dienstverlening van de partnerschappen, alsook aan het consequent invullen van het meetinstrument. Zodat we data uit de empowermentmeting kunnen hanteren als een betrouwbare indicator voor sociale inclusie. Hierbij wordt ook gepeild naar de ervaring van de trajectbegeleiders en feedback gevraagd over het inzetten van het meetinstrument.

Afhankelijk van de gedetecteerde noden en uitdagingen bij de partnerschappen, zal Europa WSE via gerichte acties de partnerschappen individueel of collectief ondersteunen en uitdagen zodat het concept steeds meer en een betere vertaling krijgt in elke begeleiding en de meting consequent en kwalitatief afgenomen wordt.

1.4 Delen van de meetresultaten

Het meetinstrument is niet louter bedoeld als een meetmiddel, maar vertrekt net van het idee dat de meting en het begeleidingstraject elkaar kunnen versterken. De meting maakt deel uit van het begeleidingsproces en kan helpen om samen met de deelnemer stil te staan bij empowerment en om hierin gerichte stappen te zetten. De context van de deelnemer en het oordeel van de trajectgezel spelen dus een legitieme rol bij de afname van het meetinstrument.

Via een dashboard in Tableau zullen de lokale partnerschappen zelf toegang krijgen tot de meetresultaten zodat deze het begeleidingstraject kunnen aanvullen. De meting geeft trajectgezellen de ruimte en legitimiteit om op empowerment in te zetten, en moet hen ondersteunen om empowerend te werken. Ze biedt een hulpmiddel om gericht te reflecteren op de begeleiding, stil te staan bij de vooruitgang van deelnemers en hierover samen het gesprek aan te gaan. Het dashboard kan mogelijks ook gebruikt worden om de scores overzichtelijk en in één oogopslag zichtbaar te maken. Zo wordt de meting niet alleen een administratieve registratie, maar ook een middel om de partnerschappen meer bewust maken van de meerwaarde van het instrument en hen stimuleren om hier actief mee aan de slag te gaan.

Overzicht aanbevelingen en voorgestelde acties door Europa WSE

Aanbeveling	Actie
Schep klaarheid over de doelstelling van het instrument	1.1 en 1.2
Licht toe hoe het instrument gebruikt kan worden en wat de meerwaarde is	1.1, 1.2, 1.3 en 1.4
Behoud de flexibiliteit die trajectgezellen hebben bij het invullen	1.1
Herwerk de handleiding en breng deze opnieuw onder de aandacht	1.1 en 1.2
Probeer het conceptueel kader dat achter het meetinstrument zit te verhelderen	1.1 en 1.2
Benadruk het belang van participatie en vul dit in op een manier die relevant is voor deelnemers	1.1 en 1.2
Voorzie de mogelijkheid om extra informatie te noteren en door te geven	1.1
Zorg voor enkele praktische verbeteringen aan het instrument die het afnemen gemakkelijker maken	1.1
Betrek de trajectgezellen meer bij dit verhaal	1.1, 1.2, 1.3 en 1.4